2026/2618

23.11.2026

DECYZJA RADY (WPZiB) 2026/2618

z dnia 20 listopada 2026 r.

w sprawie środka pomocy w ramach Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju w celu wsparcia Sił Zbrojnych Ukrainy w drodze wspólnych zamówień na sprzęt wojskowy o nieśmiercionośnej sile

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 28 ust. 1 i art. 41 ust. 2,

uwzględniając wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Decyzją Rady (WPZiB) 2021/509 ([1]) ustanowiono Europejski Instrument na rzecz Pokoju w celu finansowania przez państwa członkowskie działań Unii w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa służących utrzymaniu pokoju, zapobieganiu konfliktom i umacnianiu bezpieczeństwa międzynarodowego zgodnie z art. 21 ust. 2 lit. c) Traktatu. W szczególności, zgodnie z art. 1 ust. 2 decyzji (WPZiB) 2021/509, Europejski Instrument na rzecz Pokoju ma być wykorzystywany do finansowania środków pomocy, takich jak działania mające na celu wzmocnienie zdolności państw trzecich oraz organizacji regionalnych i międzynarodowych dotyczących kwestii wojskowych i obronnych.

(2) W dniu 18 marca 2024 r., decyzją Rady (WPZiB) 2024/890 ([2]) na podstawie wniosku Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa w sprawie Funduszu Pomocy Ukrainie, Rada zmieniła decyzję (WPZiB) 2021/509 w celu zwiększenia ogólnego pułapu finansowego Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju (EPF) o 5 000 000 000 EUR w 2024 r. w cenach bieżących – kwotę przeznaczoną konkretnie dla Ukrainy z myślą o zapewnieniu jej stabilnego i przewidywalnego wsparcia wojskowego. Wsparcie wojskowe dla Ukrainy w ramach tej przeznaczonej kwoty powinno być nadal ukierunkowywane stosownie do zmieniających się potrzeb Sił Zbrojnych Ukrainy (AFU), w dążeniu do maksymalizacji wartości dodanej Unii i jako uzupełnienie dwustronnych wysiłków, oraz powinno być udzielane w ramach bardziej ustrukturyzowanego, skutecznego i pragmatycznego podejścia, z wykorzystaniem zwiększonych wspólnych zamówień od unijnego przemysłu obronnego, Norwegii i Ukrainy.

(3) Przy udzielaniu zwiększonych wspólnych zamówień w celu zaspokojenia potrzeb Ukrainy w ramach przeznaczonej kwoty należy wykorzystywać dobrze funkcjonujące krajowe struktury zamówień publicznych, a także istniejące umowy ramowe. Udzielanie wspólnych zamówień na wymagane wyposażenie obronne od unijnego przemysłu obronnego, Norwegii i Ukrainy, w tym od małych i średnich przedsiębiorstw, powinno pozwolić na uelastycznienie łańcuchów dostaw, które mogą obejmować podmioty mające siedzibę lub zakłady produkcyjne poza Unią, Norwegią lub Ukrainą, zapewniając, że interesy Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony są należycie uwzględnione, bez nakładania jakichkolwiek nowych obowiązków sprawozdawczych.

(4) W ramach niniejszego środka pomocy należy propagować inicjatywy, które skupiają europejskich i ukraińskich partnerów z przemysłu obronnego, w tym poprzez wspólne przedsięwzięcia, z uwzględnieniem interesów Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony. W tym względzie i do celów niniejszego środka pomocy wspólne zamówienia będą odnosiły się do umów zawieranych i zamówień składanych przez co najmniej dwa państwa członkowskie zgodnie z podejściem państwa wiodącego lub przez co najmniej jedno państwo członkowskie i Ukrainę, lub w ramach zamówień jednego państwa członkowskiego, w które zaangażowany jest przemysł obronny co najmniej jednego państwa członkowskiego i Ukrainy, lub w ramach zamówień Ukrainy finansowanych przez co najmniej jedno państwo członkowskie. Wspólne zamówienia powinny także móc obejmować powiązane projekty Europejskiej Agencji Obrony.

([1]) Decyzja Rady (WPZiB) 2021/509 z dnia 22 marca 2021 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju oraz uchylenia decyzji (WPZiB) 2015/528 (Dz.U. L 102 z 24.3.2021, s. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).

([2]) Decyzja Rady (WPZiB) 2024/890 z dnia 18 marca 2024 r. zmieniająca decyzję Rady (WPZiB) 2021/509 w sprawie ustanowienia Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju (Dz.U. L, 2024/890, 19.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/890/oj).

(5) Niniejszy środek pomocy stanowi odpowiedź na priorytetowe potrzeby AFU, które uwzględniają wymogi priorytetowe przekazane przez misję Ukrainy przy UE za pośrednictwem komórki koordynacyjnej Sztabu Wojskowego UE. Ponadto w dniu 7 października 2026 r. Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa otrzymał od Ukrainy wniosek o unijną pomoc dla Sił Zbrojnych Ukrainy w zakresie sprzętu o kluczowym znaczeniu następujących kategorii: drony, sprzęt obrony powietrznej, amunicja, sprzęt do wojny radioelektronicznej, sprzęt radarowy oraz materiały wybuchowe.

(6) Niniejszy środek pomocy ma być realizowany z uwzględnieniem zasad i wymogów określonych w decyzji (WPZiB) 2021/509, w szczególności zgodnie ze wspólnym stanowiskiem Rady 2008/944/WPZiB ([3]), oraz zgodnie z przepisami dotyczącymi wykonania dochodów i wydatków finansowanych w ramach EPF, chyba że niniejsza decyzja stanowi inaczej. Zgodnie z art. 26 ust. 7 decyzji (WPZiB) 2021/509 finansowanie niniejszego środka pomocy z dodatkowych wkładów przekraczających 50 % jego kwoty odniesienia powinna zatwierdzić Rada.

(7) Rada potwierdza, że jest zdecydowana chronić, propagować i realizować prawa człowieka, podstawowe wolności i zasady demokratyczne, umacniać praworządność i dobre sprawowanie władzy zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych, Powszechną deklaracją praw człowieka i prawem międzynarodowym, w szczególności prawem międzynarodowym praw człowieka i międzynarodowym prawem humanitarnym,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Ustanowienie, cele, zakres i czas trwania

1. Niniejszym ustanawia się środek pomocy na rzecz Ukrainy (zwanej dalej „beneficjentem"), który to środek (zwany dalej „środkiem pomocy") ma zostać sfinansowany z Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju.

2. Celem środka pomocy jest:

a) przyczynić się do wzmocnienia zdolności i odporności Sił Zbrojnych Ukrainy, by mogły one bronić jej niepodległości, suwerenności i integralności terytorialnej; oraz

b) chronić ludność cywilną przed trwającą agresją wojskową poprzez zapewnienie sprzętu wojskowego o nieśmiercionośnej sile, wspólnie zamówionego jak najszybciej.

3. Aby osiągnąć cele określone w ust. 2, w ramach środka pomocy finansuje się wspólne zamówienia na następujące rodzaje sprzętu wojskowego o nieśmiercionośnej sile:

a) drony;

b) sprzęt obrony powietrznej;

c) sprzęt do wojny radioelektronicznej;

d) sprzęt radarowy.

W ramach środka pomocy finansowane będą także koszty powiązanych szkoleń i transportu.

([3]) Wspólne stanowisko Rady 2008/944/WPZiB z dnia 8 grudnia 2008 r. określające wspólne zasady kontroli wywozu technologii wojskowych i sprzętu wojskowego (Dz.U. L 335 z 13.12.2008, s. 99, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

4. Na zasadzie odstępstwa od art. 50 i 50a księgi 3 przepisów dotyczących wykonania dochodów i wydatków finansowanych w ramach EPF (zwanych dalej „przepisami wykonawczymi"), sprzęt wojskowy, o którym mowa w ust. 3 niniejszego artykułu jest wspólnie zamawiany od podmiotów gospodarczych, w tym małych i średnich przedsiębiorstw, które mają siedzibę w Unii, Norwegii lub Ukrainie, i pochodzi z Unii, Norwegii lub Ukrainy. Zastosowanie mają przepisy dotyczące nabywania pochodzenia określone w art. 60 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ([4]). Za kwalifikujący się uznaje się także sprzęt wojskowy, który przeszedł istotny etap wytwarzania w Unii, Norwegii lub Ukrainie, polegającemu na ostatecznym montażu. Łańcuchy dostaw tych podmiotów mogą obejmować podmioty gospodarcze mające siedzibę lub zakłady produkcyjne poza Unią, Norwegią lub Ukrainą. W tym kontekście uwzględnia się interesy państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony.

5. Wspólne zamówienia w ramach niniejszego środka będą udzielane przez podmioty wymienione w art. 4 ust. 2, w drodze wspólnego zamówienia przez co najmniej dwa państwa członkowskie, co najmniej jedno państwo członkowskie i Ukrainę lub w drodze zamówienia jednego państwa członkowskiego, w które zaangażowany jest przemysł obronny co najmniej jednego państwa członkowskiego i Ukrainy, lub w drodze zamówienia Ukrainy finansowanego przez co najmniej jedno państwo członkowskie. W trzech ostatnich przypadkach dopuszczalne jest uczestnictwo we wspólnym zamówieniu podmiotów gospodarczych mających siedzibę lub produkujących sprzęt w Ukrainie, o ile takie podmioty gospodarcze nie są w ponad 50 % własnością państwa trzeciego lub podmiotu z państwa trzeciego, co wpływa na interesy państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony. Łańcuchy dostaw tych podmiotów gospodarczych mogą obejmować podmioty gospodarcze mające siedzibę lub zakłady produkcyjne poza Ukrainą. W tym kontekście uwzględnia się interesy państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony. Wspólne zamówienia mogą również być udzielane poprzez powiązane projekty Europejskiej Agencji Obrony.

6. Środek pomocy obowiązuje w okresie do dnia wejścia w życie niniejszej decyzji do dnia 30 czerwca 2028 r.

Artykuł 2

Uzgodnienia finansowe

1. Finansowa kwota odniesienia przewidziana na pokrycie wydatków związanych ze środkiem pomocy wynosi 100 000 000 EUR.

2. Wszystkimi wydatkami zarządza się zgodnie z decyzją (WPZiB) 2021/509 oraz zgodnie z przepisami dotyczącymi wykonania dochodów i wydatków finansowanych w ramach EPF. Na zasadzie odstępstwa od art. 50 i 50a księgi 3 przepisów wykonawczych EPF we wspólnym udzielaniu zamówień uczestniczyć mogą wyłącznie podmioty gospodarcze, o których mowa w art. 1 ust. 4 niniejszej decyzji, w odniesieniu do sprzętu wojskowego o określonym tam pochodzeniu.

3. Po tym, jak niniejsza decyzja zostanie przyjęta, administrator do spraw środków pomocy może, zgodnie z art. 29 ust. 5 decyzji (WPZiB) 2021/509, wezwać do wniesienia wkładów maksymalnie do kwoty 67 000 000 EUR. Środki finansowe, do których wniesienia wezwał administrator do spraw środków pomocy, mogą być wykorzystane jedynie do pokrycia wydatków w granicach zatwierdzonych przez Komitet Instrumentu powołany decyzją (WPZiB) 2021/509 w odpowiednim budżecie korygującym i budżecie rocznym odpowiadających danemu środkowi pomocy. Niniejszy środek pomocy może być finansowany z dodatkowych wkładów przekraczających 50 % jego kwoty odniesienia, o której mowa w ust. 1.

4. Umowy w sprawie zamówienia lub zlecenia związane z realizacją środka pomocy zostaną zawarte lub złożone jak najszybciej. Wydatki związane z realizacją środka pomocy są kwalifikowalne od daty przyjęcia niniejszej decyzji i do dnia 31 grudnia 2027 r. W należycie uzasadnionych przypadkach nieprzewidzianych lub wyjątkowych okoliczności, takich jak siła wyższa, dostawy mają miejsce nie później niż w dniu 30 czerwca 2028 r.

([4]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz.U. L 269 z 10.10.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj).

Artykuł 3

Uzgodnienia z beneficjentem

1. Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa („Wysoki Przedstawiciel") dokonuje niezbędnych uzgodnień z beneficjentem, aby zapewnić przestrzeganie przez niego wymogów i warunków określonych w niniejszej decyzji, jako warunku udzielenia wsparcia w ramach środka pomocy.

2. Uzgodnienia, o których mowa w ust. 1, obejmują postanowienia zobowiązujące beneficjenta do zapewnienia:

a) przestrzegania przez oddziały Sił Zbrojnych Ukrainy, wspierane w ramach tego środka pomocy odpowiednich postanowień prawa międzynarodowego, w szczególności prawa międzynarodowego praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego;

b) właściwego i efektywnego wykorzystywania wszelkich aktywów dostarczonych w ramach środka pomocy do celów, do których zostały one dostarczone;

c) wystarczającego utrzymania wszelkich aktywów dostarczonych w ramach środka pomocy w celu zapewnienia ich użyteczności i dostępności operacyjnej w ich całym cyklu życia;

d) stałego stosowania odpowiednich środków w celu zapobiegania i przeciwdziałania ewentualnemu przenikaniu aktywów dostarczonych w ramach środka pomocy;

e) aby aktywa dostarczone w ramach środka pomocy nie zostały utracone ani przekazane bez uprzedniej zgody Wysokiego Przedstawiciela osobom lub podmiotom innym niż osoby i podmioty określone w tych uzgodnieniach.

3. Uzgodnienia, o których mowa w ust. 1, obejmują postanowienia dotyczące zawieszenia i zakończenia pomocy w ramach środka pomocy, w przypadku gdy stwierdzone zostanie naruszenie przez beneficjenta obowiązków określonych w ust. 2.

Artykuł 4

Wykonanie

1. Wysoki Przedstawiciel odpowiedzialny jest za zapewnienie wykonania niniejszej decyzji zgodnie z decyzją (WPZiB) 2021/509 oraz zgodnie z przepisami dotyczącymi wykonania dochodów i wydatków finansowanych w ramach EPF, a także ze zintegrowanymi ramami metodologicznymi oceny i określenia środków i kontroli wymaganych w związku ze środkami pomocy w ramach EPF.

2. Realizacja działań, o których mowa w art. 1 ust. 3, może być prowadzona przez:

a) Ministerstwo Obrony Republiki Czeskiej;

b) Ministerstwo Obrony Danii;

c) Ministerstwo Obrony Francji;

d) Ministerstwo Obrony Niemiec;

e) Ministerstwo Obrony Włoch;

f) Ministerstwo Obrony lub Państwowe Centrum Logistyki i Zamówień Obronnych Łotwy;

g) Ministerstwo Obrony Niderlandów;

h) Ministerstwo Obrony, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji lub Rządową Agencję Rezerw Strategicznych Polski;

i) Ministerstwo Obrony Portugalii;

j) Ministerstwo Obrony Szwecji lub Szwedzki Urząd ds. Materiałów Obronnych.

Artykuł 5

Wsparcie ze strony państw członkowskich

Państwa członkowskie zezwalają na tranzyt sprzętu wojskowego określonego w art. 1 niniejszej decyzji, w tym personelu towarzyszącego, przez swoje terytoria, w tym swoją przestrzeń powietrzną, zgodnie z art. 56 ust. 3 decyzji (WPZiB) 2021/509.

Artykuł 6

Monitorowanie, kontrola i ocena

1. Wysoki Przedstawiciel monitoruje przestrzeganie przez beneficjenta obowiązków określonych w art. 3. Monitorowanie to jest wykorzystywane, by zapewniać świadomość kontekstu i ryzyka naruszenia obowiązków określonych w art. 3 oraz by przyczyniać się do zapobiegania takim naruszeniom, w tym naruszaniu prawa międzynarodowego praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego przez jednostki Sił Zbrojnych Ukrainy wspierane w ramach środka pomocy.

2. Kontrola po wysłaniu sprzętu jest zorganizowana w następujący sposób:

a) weryfikacja dostawy, przy czym certyfikaty dostaw w ramach EPF mają być podpisywane przez siły będące użytkownikiem końcowym w momencie przeniesienia prawa własności;

b) sprawozdawczość dotycząca stanu zapasów, przy czym beneficjent powinien co roku składać sprawozdanie ze stanu zapasów określonych przedmiotów; sprawozdawczość jest prowadzona tak długo, jak Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa (KPiB) uzna to za konieczne;

c) wizyty na miejscu, w trakcie których beneficjent ma udzielić Wysokiemu Przedstawicielowi i audytorom EPF, na ich wniosek, dostępu do celów przeprowadzania kontroli na miejscu i audytów EPF.

3. Wysoki Przedstawiciel przeprowadza ocenę końcową po zakończeniu środka pomocy, aby ocenić, czy środek pomocy przyczynił się do osiągnięcia celów określonych w art. 1 ust. 2.

Artykuł 7

Sprawozdawczość

W okresie realizacji Wysoki Przedstawiciel składa KPiB półroczne sprawozdania z realizacji środka pomocy, zgodnie z art. 63 decyzji (WPZiB) 2021/509. Administrator do spraw środków pomocy regularnie informuje Komitet Instrumentu powołany decyzją (WPZiB) 2021/509 o wykonaniu dochodów i wydatków zgodnie z art. 38 tej decyzji, w tym poprzez dostarczanie informacji na temat uczestniczących dostawców i podwykonawców.

Artykuł 8

Zawieszenie i zakończenie

1. KPiB może podjąć decyzję o całkowitym lub częściowym zawieszeniu realizacji środka pomocy zgodnie z art. 64 decyzji (WPZiB) 2021/509.

2. KPiB może zalecić Radzie zakończenie środka pomocy.

Artykuł 9

Wejście w życie

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

Sporządzono w Brukseli dnia 20 listopada 2026 r.

W imieniu Rady

Przewodniczący

T. BYRNE